

KNM oefenen: Kennis van de Nederlandse Maatschappij in makkelijk Nederlands

KNM is het examen over het leven in Nederland. Het gaat over werk, wonen, zorg en school. En over de instanties, de politiek, de geschiedenis en hoe mensen met elkaar omgaan. Hier staan de acht thema's van het examen in makkelijk Nederlands. Bij elk thema lees je een korte tekst en beantwoord je twee vragen. De antwoorden staan erbij.

8 teksten, 16 vragen. Kies bij elke vraag één antwoord. De antwoorden staan op de laatste pagina.

Tekst 1 · A2

Werk en inkomen

Veel mensen in Nederland werken in loondienst. Ze hebben een contract met een werkgever en krijgen elke maand loon. De werkgever betaalt een deel van dat loon aan de Belastingdienst. Dat is de loonbelasting.

Ben je ziek en kun je niet werken? Meld je dan zo snel mogelijk ziek bij je werkgever. Dat doe je meestal voordat je werkdag begint. Ook als je ziek bent, krijg je loon: minstens 70 procent.

Heb je geen werk meer? Dan krijg je misschien een uitkering. Dat is geld van de overheid. Een WW-uitkering vraag je aan bij het UWV. Heb je geen werk en geen geld? Dan kun je bij de gemeente een bijstandsuitkering aanvragen.

Vragen

1. Mehmet is ziek. Hij kan vandaag niet werken. Wat moet hij doen?

- a. Hij belt meteen zijn werkgever.
- b. Hij belt morgen de gemeente.
- c. Hij vraagt een uitkering aan bij het UWV.

2. Sara is haar baan kwijt. Ze wil een WW-uitkering. Waar vraagt ze die aan?

- a. Bij de Belastingdienst
- b. Bij haar oude werkgever
- c. Bij het UWV

Omgangsvormen, waarden en normen

In Nederland maak je voor veel dingen een afspraak: bij de huisarts, bij de gemeente en vaak ook met vrienden. Mensen vinden het belangrijk dat je op tijd komt. Kom je te laat? Laat het dan even weten, met een bericht of een telefoontje.

Nederlanders zeggen vaak direct wat ze denken. Dat is meestal niet onbeleefd bedoeld.

In Nederland hebben mannen en vrouwen dezelfde rechten. Een vrouw kiest zelf of ze gaat werken, met wie ze trouwt en of ze kinderen wil. Twee mannen of twee vrouwen mogen ook met elkaar trouwen. Discriminatie is verboden. Je mag niemand slechter behandelen om zijn geloof of huidskleur. Ook niet omdat iemand homo of lesbisch is.

Vragen

1. Je hebt om 10.00 uur een afspraak bij de gemeente. Je komt een kwartier te laat. Wat doe je?

- a. Je komt later en zegt niets.
- b. Je belt even dat je later komt.
- c. Je komt later en zegt dan sorry.

2. Fatima is 24 jaar. Ze wil trouwen. Wie beslist met wie ze trouwt?

- a. Fatima zelf
- b. Haar vader
- c. Haar familie

Wonen

Kom je in Nederland wonen, of ga je verhuizen? Dan schrijf je je in bij je nieuwe gemeente. Dat moet binnen vijf dagen nadat je er woont.

Veel mensen huren een huis. Ze huren het van een woningcorporatie of van een andere verhuurder. Voor een goedkope huurwoning sta je vaak jaren op een wachtlijst. Is je huur hoog en je inkomen laag? Dan krijg je misschien huurtoeslag.

Woon je in een flat of een rijtjeshuis? Dan wonen je burens dichtbij. Houd rekening met je burens: maak 's avonds en 's nachts geen lawaai. In veel gemeenten moet je je afval scheiden: papier, glas, plastic en groente- en fruitafval apart.

Vragen

1. Ali verhuist van Utrecht naar Amersfoort. Wat moet hij doen?

- a. Hij schrijft zich in bij de gemeente Utrecht.
- b. Hij schrijft zich in bij de gemeente Amersfoort.
- c. Hij geeft zijn nieuwe adres door aan de politie.

2. De huur van Lisa is hoog en ze verdient weinig. Wat kan ze misschien krijgen?

- a. Een WW-uitkering
- b. Een gratis huis
- c. Huurtoeslag

Gezondheid en gezondheidszorg

Iedereen die in Nederland woont of werkt, moet een zorgverzekering hebben. Dat is de basisverzekering. Je betaalt er elke maand geld voor: de premie.

Ben je ziek? Bel dan eerst je huisarts. Moet je naar het ziekenhuis? Dan krijg je een verwijzing van de huisarts. 's Avonds, 's nachts en in het weekend is de huisarts dicht. Kan het niet wachten? Bel dan de huisartsenpost. Is het levensgevaarlijk? Bel dan meteen 112.

Je medicijnen haal je bij de apotheek. De tandarts zit voor volwassenen niet in de basisverzekering. Die kosten betaal je zelf, of je neemt een extra verzekering.

Vragen

1. Je kind heeft op zaterdagavond hoge koorts. De huisarts is dicht. Wie bel je?

- a. De huisartsenpost
- b. 112
- c. De apotheek

2. Olena woont sinds een maand in Nederland. Ze is nooit ziek. Moet ze een zorgverzekering hebben?

- a. Nee, alleen als ze vaak naar de dokter gaat.
- b. Nee, dat kiest ze zelf.
- c. Ja, iedereen die hier woont, moet dat.

Geschiedenis en geografie

Nederland heeft twaalf provincies. De hoofdstad is Amsterdam, maar de regering zit in Den Haag. Een groot deel van het land ligt lager dan de zee. Daarom zijn dijken heel belangrijk.

Van 1940 tot 1945 was Nederland bezet door Duitsland. Dat was in de Tweede Wereldoorlog. De nazi's hebben in die jaren meer dan 100.000 Joden uit Nederland vermoord. Anne Frank was een van hen. De moord op de Joden in Europa heet de Holocaust.

Op 4 mei herdenken Nederlanders de doden van de Tweede Wereldoorlog en van latere oorlogen. Om acht uur 's avonds is iedereen twee minuten stil. Op 5 mei viert Nederland de bevrijding. Die dag heet Bevrijdingsdag.

Vragen

1. Wat doen Nederlanders op 4 mei om acht uur 's avonds?

- a. Ze vieren feest op straat.
- b. Ze kijken naar vuurwerk.
- c. Ze praten twee minuten niet.

2. Waarom zijn dijken belangrijk in Nederland?

- a. Er zijn veel bergen in Nederland.
- b. Veel land ligt lager dan de zee.
- c. Ze houden de harde wind tegen.

Instanties

Woon je in Nederland? Dan schrijf je je in bij de gemeente. Je krijgt dan een burgerservicenummer, het BSN. Dat nummer heb je nodig voor je werk, de bank en de dokter.

De Belastingdienst gaat over de belasting. Toeslagen, zoals huurtoeslag en zorgtoeslag, vraag je aan bij Dienst Toeslagen. Het UWV helpt als je geen werk hebt. De IND beslist over je verblijfsvergunning. DUO regelt de examens van de inburgering.

Is er iets van je gestolen, of ben je aangevallen? Dan doe je aangifte bij de politie. Dat kan op het politiebureau, en soms ook online.

Vragen

1. Iemand heeft je fiets gestolen. Waar doe je aangifte?

- a. Bij de politie
- b. Bij de gemeente
- c. Bij het UWV

2. Je wilt zorgtoeslag aanvragen. Waar doe je dat?

- a. Bij je zorgverzekeraar
- b. Bij Dienst Toeslagen
- c. Bij de IND

Staatsinrichting en rechtsstaat

Nederland is een democratie en een koninkrijk. De koning is het staatshoofd, maar hij heeft bijna geen macht. De ministers besturen het land.

Het parlement heeft twee delen: de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. De Tweede Kamer heeft 150 leden, de Eerste Kamer 75. Nederlanders kiezen de Tweede Kamer normaal gesproken elke vier jaar. Elke gemeente heeft ook een gemeenteraad. Woon je al minstens vijf jaar legaal in Nederland? Dan mag je ook zonder Nederlands paspoort stemmen voor de gemeenteraad.

In de Grondwet staan belangrijke rechten. Je mag bijvoorbeeld zelf je geloof kiezen. En je mag zeggen wat je denkt, zolang je je aan de wet houdt.

Vragen

1. Hoeveel leden heeft de Tweede Kamer?

- a. 150
- b. 75
- c. 100

2. Youssef is 30 en komt uit Marokko. Hij woont al zes jaar legaal in Nederland. Hij heeft geen Nederlands paspoort. Mag hij stemmen voor de gemeenteraad?

- a. Nee, alleen Nederlanders mogen stemmen.
- b. Alleen als hij al vijf jaar een baan heeft.
- c. Ja, hij woont hier al meer dan vijf jaar.

Onderwijs en opvoeding

In Nederland moeten kinderen naar school als ze vijf jaar zijn. Dat is de leerplicht. De meeste kinderen gaan al met vier jaar naar de basisschool. De basisschool heeft acht groepen.

Na de basisschool gaan kinderen naar de middelbare school: het vmbo, de havo of het vwo. Jongeren moeten naar school tot ze 18 zijn. Hebben ze eerder een diploma van de havo, het vwo of het mbo (niveau 2 of hoger)? Dan mogen ze stoppen.

Ouders en de school praten regelmatig met elkaar, bijvoorbeeld in een tienminutengesprek. In Nederland mogen ouders hun kinderen niet slaan. Ook een tik is verboden.

Vragen

1. Vanaf welke leeftijd moet een kind in Nederland naar school?

- a. Vanaf vier jaar
- b. Vanaf vijf jaar
- c. Vanaf zes jaar

2. Sem is zes. Hij gooit zijn bord op de grond. Mag zijn vader hem een tik geven?

- a. Nee, dat is verboden.
- b. Ja, een kleine tik mag.
- c. Ja, want Sem doet iets fout.

Antwoorden

Tekst 1: Werk en inkomen

1. a. Hij belt meteen zijn werkgever.
2. c. Bij het UWV

Tekst 2: Omgangsvormen, waarden en normen

1. b. Je belt even dat je later komt.
2. a. Fatima zelf

Tekst 3: Wonen

1. b. Hij schrijft zich in bij de gemeente Amersfoort.
2. c. Huurtoeslag

Tekst 4: Gezondheid en gezondheidszorg

1. a. De huisartsenpost
2. c. Ja, iedereen die hier woont, moet dat.

Tekst 5: Geschiedenis en geografie

1. c. Ze praten twee minuten niet.
2. b. Veel land ligt lager dan de zee.

Tekst 6: Instanties

1. a. Bij de politie
2. b. Bij Dienst Toeslagen

Tekst 7: Staatsinrichting en rechtsstaat

1. a. 150
2. c. Ja, hij woont hier al meer dan vijf jaar.

Tekst 8: Onderwijs en opvoeding

1. b. Vanaf vijf jaar
2. a. Nee, dat is verboden.

Meer gratis teksten met audio en woordenlijst: <https://dutchreaders.com/read/>